

उत्पत्तिभूमिरपि Devakadābhidhāno

ग्रामोऽस्ति यस्य पितृभूमिरतिप्रसिद्धः ॥

महाकवीनां बहुशः प्रयोगान् समीक्ष्य तत्त्वानि बहूनि चेदं ।

कृतं विदित्वेति विदग्धगोष्ठीपाथोधिपोतं सुधियः श्रयन्तां ॥

Severum, sed justum tulit iudicium de hoc auctore Wilson in praefatione lexicī (ed. I.) p. xxxvii. Namque ne levissima quidem mentione facta, Jaṭādharas Amarasinhae lexico ita usus est, ut omnia quidem in librum suum reciperet, pauca verbis magis usitatis exprimeret, additamenta inter versus intercalaret. Quae additamenta quum satis ampla et utilia sint, fatuitatem hominis miraris, qui dissimulando potius quam confitendo gloriolam quaesierit. Pauca sufficient, quo auctoris ingenium et scribendi rationem cognoscas.

Amarasinha (ed. Paris.) p. 3, 2. स्त्रियावस्त्री त्रिविधः legitur.

Post l. 2. sequitur :

मंदारोऽप्यवरोहो गौरमतिर्ना फलोदयः ।

Post l. 7. additur :

नाकिनोऽनिमिषाश्चापि द्युषदो मरुतोऽमृताः ।

Post l. 8 :

समूहः सुरता तेषामदिर्तिर्देवमातरि ।

P. 4. post l. 2 :

आदित्या द्वादश प्रोक्ता विश्वदेवा दश स्मृताः ॥ ७ ॥

वसवश्चाष्ट संख्याताः पत्तिंशन्नुपिता मताः ।

आभास्त्राश्चतुःषष्टिर्वाता पंचाशद्भूतकाः ॥ ८ ॥

महाराजिकनामानो द्वे शते चापि विंशतिः ।

साध्या द्वादश विख्याता रुद्राश्चैकदश स्मृताः ॥ ९ ॥

एते च संहता देवास्तत्तादित्याः स्वनामतः ।

इंद्रो धाता च सविता त्वष्टा पूषार्थमा भगः ॥ १० ॥

विवस्वान्विष्णुंश्च वरुणो मित्र इत्यपि ॥ ११ ॥

वसुसत्यकालकामधूरि^(sic)लोचनपुरुवरसः ।

क्रतुदक्षमाद्रवोयु¹ ता दश विश्वदेवताः स्मृताः ॥ १२ ॥

आपो ध्रुवश्च सोमश्च धरश्चैवानिलोऽनलः ।

प्रतूषश्च प्रभासश्चेत्यष्टौ ते वसवः स्मृताः ॥ १३ ॥

अजैकपादहिर्बुधो² विरूपाक्षः सुरेश्वरः ।

जयंतो बहुरुपश्च अंबकोऽप्यपराजितः ॥ १४ ॥

वैवस्वतश्च सावित्रो हरो रुद्रा इमे स्मृताः ।

Pro l. 5. haec leguntur :

क्रतुद्रुहोऽसुरा दैत्या दनुजेंद्रारिदानवाः ॥ १६ ॥

Post l. 6 :

दैतेया दितिजाश्चैव प्रथसा दनुसूनवः ॥ १७ ॥

विख्याता मातरस्तेषां कालका च दितिर्दनुः ।

पितरश्चंद्रगोलस्था न्यस्तशस्त्राः स्वधाभुजः ॥ १८ ॥

पूर्वजाः कव्यवालाद्या एकविंशच तद्वणाः ।

Post l. 9 :

महामुनिर्मेहाबोधिः खसमश्च महाबलः ।

Post l. 13 :

तद्वेदाः सोमसिद्धांतभिद्युक्षपणकादयः ।

P. 5. post l. 3 :

को हंसवाहनो नाभिजन्मा शतधृतिः सनत् ।

Post l. 12 :

पुराणपुरुषो वृष्णिः शतधामा गदाग्रजः ॥ ३० ॥

एकशृंगो जगन्नाथो विश्वरूपः सनातनः ।

मुकुंदो राहुभेदी च वामनः शिवकीर्तनः ॥ ३१ ॥

Pro versibus 13. et seqq. haec leguntur :

श्रीनिवासोऽप्यजो वासुः पितास्यानकदुंदुभिः ।

वसुदेवश्च मंत्री तु पवनव्याधिरुद्धवः ॥ ३२ ॥

शैनेयः सात्यकियोधो रथवाहस्तु दारुकः ।

शाङ्गं धनुः पांचजन्यः शंखश्चक्रं सुदर्शनः ॥ ३३ ॥

कौमोदकी गदा खड्गो नंदकः कौस्तुभो मणिः ।³

पूरस्य द्वारका द्वारवती सैव कुशस्थली ॥ ३४ ॥

आनर्तोऽथ महावीरः पद्मसिंहोरगाशनौ ।

गरुत्मान् गरुडस्ताड्यो वैनतेयः खगेश्वरः ॥ ३५ ॥⁴

नागांतको विष्णुरथः सुपर्णः पद्मगाशनः ।

ई रमा सिंधुजा सा मा चला हीरा च चंचला ॥ ३६ ॥

वृषाकपायी चपला इंदिरा रुक्मिणीत्यपि ।

लक्ष्मीः पद्मालया पद्मा कमला श्रीहैरिप्रिया ॥ ३७ ॥

Sequitur linea p. 6, 3. ubi tamen कार्ष्णिः pro मारः legitur. Deinde pro vss. 4-6. haec praebentur :

कंदर्पो दर्पकोऽनंगः शंबरारिरन्यजः ॥ ३८ ॥

मधुसारथिरिः पंचशरश्च मकरध्वजः ।

हृच्छयश्च कलाकेलिरात्मभूः कुसुमायुधः ॥ ३९ ॥

अपि नमुचिमनोजौ ब्रह्मसूविश्वकेतू

विषमविशिखकामौ मारसंकल्पयोनी ।

रतिपतिमदयितृ पुष्पधन्वांगजौ च

मनसिजकुसुमेषू कामदेवस्मरौ च ॥ ४० ॥

रती रागलता मायावती प्रीतिः स्मरप्रिया ।

Pro l. 7. hic versus legitur :

अनिरुद्धो विश्वकेतुर्वैद्यसूर्युपापतिः ॥ ४१ ॥

Sequunturque :

उन्मादनः शोषणश्च तापनः स्तंभनस्तथा ।

संमोहनश्च पंचैते विख्याताः कामसायकाः ॥ ४२ ॥

अथैककुंडलः सीरी सौनंदी च मधुव्रतः ।

बलभद्रः प्रलंबग्नौ बलदेवोऽच्युताग्रजः ॥ ४३ ॥

¹ Sic uterque codex.

² Ita scripsi pro ओहिर्वैष्णो, quod uterque codex praebet.

³ Cf. p. 6, 12.

⁴ Cf. p. 6, 15.